

Nr 53

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om pensionstillskott, m. m., såvitt den ej avser lagförslagen, jämte motioner.

(3:e avd.)

Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 (bilaga 7, punkten B 4) beräknat medel för folkpensioner har Kungl. Maj:t i propositionen nr 38 under återopande av utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 14 februari 1969 och den 7 mars 1969 samt lagrådets protokoll föreslagit riksdagen, såvitt nu är i fråga, att

1. besluta att pensionärsbostadsbidragen skall avvecklas med verkan fr. o. m. den 1 januari 1970,

2. besluta att från allmänna sjukförsäkringsfonden skall återföras det belopp, varmed arbetsgivarnas avgifter för år 1967 till tilläggssjukpenning, i vad den svarar mot inkomst av anställning, underskrider 75 % av de under nämnda år i de allmänna försäkringskassorna bokförda utgifterna för ifrågavarande ändamål,

3. till Folkpensioner för budgetåret 1969/70 under femte huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 6 510 000 000 kr.

De i propositionen nr 38 framlagda lagförslagen behandlas i andra lagutskottets utlåtande nr 41. Förslagen innebär ett program för årliga folkpensionshöjningar fr. o. m. den 1 juli 1969 t. o. m. den 30 juni 1978 så att pensionstillskott därefter skall utgå med trettio procent av basbeloppet till pensionärer som inte har ATP-pension eller som har låga ATP-belopp. Vidare föreslås en uppmjukning av reglerna för inkomstprövningen av bl. a. de kommunala bostadstilläggen.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 950 av herr Kaijser samt II: 1091 av fröken Wetterström och herr Carlshamre vari hemställt

att riksdagen, i samband med beslut om ändring i lagen den 25 maj 1962 (nr 392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension, måtte hemställa till Kungl. Maj:t om särskild översyn av frågan om ansvarsfördelningen mellan stat och kommun vad gäller kostnaderna för sagda pensionsförmåner,

dels de likalydande motionerna I: 952 av herr Werner och II: 1089 av herr Hermansson m. fl. i vad avser hemställan

att riksdagen för budgetåret 1969/70 till folkpensioner beviljar ett förslagsanslag av 6 590 000 000 kr.

Utskottet. Förslaget om pensionstillskott förenades i pensionsförsäkringskommittén med ett förordnande av att de nuvarande *pensionärsbostadsbidragen* avvecklas med verkan fr. o. m. den 1 januari 1970 och framläggs nu av Kungl. Maj:t. Departementschefen har liksom kommittén och bostadsstyrelsen utgått från att kommunerna i samband med denna avveckling bereder de pensionärer som berörs kompensation genom kommunala bostadstillägg eller på annat sätt.

Utskottet har vid bifall till förslaget om pensionstillskott ingen erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och ansluter sig till vad departementschefen anfört.

Kungl. Maj:ts förslag att från *allmänna sjukförsäkringsfonden* skall återföras visst belopp för år 1967 grundar sig på vad riksförsäkringsverket förordat. Fonden har till syfte att utgöra en reserv vid tillfälliga påfrestningar på försäkringens finanser. Arbetsgivaravgifterna för år 1967 till löntagarnas tilläggssjukpenning beräknas underliga försäkringskassornas utgifter för detta ändamål med ca 55 milj. kr. Återföringen avser att jämte avgifterna täcka 75 % av utgifterna. Riktmärket för arbetsgivarnas tillskott till utgifterna för tilläggssjukpenning är f. n. satt till 75 % av utgifterna. Motsvarande återföringar har beslutats för åren 1960—1962. För åren 1955—1958 och 1963—1966 har till fonden överförts överskjutande belopp.

Utskottet har ingen erinran mot förslaget.

Kungl. Maj:ts förslag om *medelsanvisning* grundas på beräkningar enligt en i propositionen nr 38 (s. 58) redovisad sammanställning. Förslaget innebär jämfört med innevarande budgetår en ökning med 510 milj. kr., varav 192 milj. kr. härrör från de nu föreslagna pensionstillskotten och ändringarna i inkomstprövningsreglerna, 128 milj. kr. beror på ökat antal pensionärer och 190 milj. kr. avser kostnadsökningar till följd av värdesäkringen av pensionsförmånerna vid beräknade prisförändringar.

Utskottet har ingen erinran mot medelsberäkningen och tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag. Motionerna I: 952 och II: 1089 avstyrks i här upptagen del under hänvisning till andra lagutskottets nämnda utlåtande.

Förslaget i motionerna I: 950 och II: 1091 om en översyn av frågan om *ansvarsfördelningen mellan stat och kommun* har väckts mot bakgrund av farhågor att ett ökande kommunalt ansvar för pensionsförmånerna kan få negativa verkningar för kommunernas allmänna reformarbete.

Utskottet erinrar om att riksdagen den 28 mars 1969 fattat beslut i enlighet med utskottets utlåtande nr 36, vari förordats att en parlamentariskt sammansatt utredning får i uppdrag att göra en översyn av det nuvarande skatteutjämningsystemet och att i samband därmed i härför erforderlig omfattning ta upp till övervägande frågan om kostnadsfördelningen mellan stat och kommun.

Enligt utskottets mening får motionerna I: 950 och II: 1091 anses helt tillgodosedda genom riksdagens nämnda beslut.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen beslutar att pensionärsbostadsbidragen skall avvecklas med verkan fr. o. m. den 1 januari 1970,

2. att riksdagen beslutar att från allmänna sjukförsäkringsfonden skall återföras det belopp varmed arbetsgivarernas avgifter för år 1967 till tilläggssjukpenning, i vad den svarar mot inkomst av anställning, underskrider 75 % av de under nämnda år i de allmänna försäkringskassorna bokförda utgifterna för ifrågavarande ändamål,

3. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 952 och II: 1089, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Folkpensioner* för budgetåret 1969/70 på driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 6 510 000 000 kr.,

4. att riksdagen avslår motionerna I: 950 och II: 1091.

Stockholm den 22 april 1969

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Birger Andersson (s), Fritz Persson (s), Ivar Johansson (cp), fru Wallentheim (s), herrar Mårtensson (s), Per Jacobsson (fp), Ottosson (m), Bengt Gustavsson (s), Bengtson (cp), Herbert Larsson (s), Nyman (fp), Wååg (s), Jonsson (s), Wirtén (fp) och fru Diesen (m) samt

från a n d r a kammaren: herrar Bohman (m), Almgren (s), Mellqvist (s), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Lindholm (s), Johansson i Norrköping (s), Alemyr (s), Fagerlund (s), Antonsson (cp), Andersson i Knäred (cp), fröken Ljungberg (m), herrar Mundebo (fp), Sjönell (cp), Zachrisson (s) och Westberg i Ljusdal (fp).